
Aika 24.10.2023, klo 17:32 - 18:26

Paikka Lautakunnan kokoushuone, Poutuntie 8A

Käsitellyt asiat

- § 61 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 62 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 63 **Rakennustarkastajien myöntämät luvat 9.9. - 19.10.2023**
- § 64 **Talousarvion ja toiminnan toteutuminen 1.1. - 30.9.2023 / ympäristölautakunta**
- § 65 **Asiakirjahallinnon laatukäsikirja ja kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon vastuuhenkilöiden nimeäminen / Ympäristölautakunnan asiakirjahallinnon vastuuhenkilön nimeäminen**
- § 66 **Jätelain mukainen asia / Ylikarhu 53:3 / uhkasakon asettaminen**
- § 67 **Vesilain mukainen lausuntopyyntö / Koskienergia Oy, Hourunkoski / Lausunto Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle**
- § 68 **Vesilain mukainen lausuntopyyntö / Koskienergia Oy, Mäkelänkoski / Lausunto Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle**
- § 69 **Vesilain mukainen asia / 408-402-60-16 ja 408-402-7-118**

Saapuvilla olleet jäsenet

Juha Kattelus, puheenjohtaja
Markku Keskikallio, 1. varapuheenjohtaja
Vappu Kangas
Kati Lahnalampi
Sini Syrjälä
Ulla Tiitu
Esko Yli-Karhu
Arto Ylitalo

Muut saapuvilla olleet

Mirva Korpi, Tekninen johtaja
Tuula Vuori, Hallintosihteeri, sihteeri

Poissa

Pekka Hella, Kaupunginhallituksen edustaja
Juha-Matti Näykki

Allekirjoitukset

Juha Kattelus
Puheenjohtaja

Tuula Vuori
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Lapuan kaupunki 26.10.2023 klo 14:17.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

25.10.2023

25.10.2023

Markku Keskikallio

Arto Ylitalo

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Lapuan kaupungin verkkosivuilla 27.10.2023

Tuula Vuori, hallintosihteeri

---

§ 61

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Lapuan kaupungin hallintosäännön 16. luvun 119 §:n mukaan toimitella pitää kokouksensa päättämäärän aikana ja paikassa. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitellimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämistä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perua kokouksen.

Hallintosäännön 16. luvun 120 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kuntalain 103 §:n 2 momentin mukaan lautakunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ehdotus

Esittelijä: Mirva Korpi, Tekninen johtaja

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Lautakunta totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

---

§ 62

Pöytäkirjan tarkastus

Lapuan kaupungin hallintosäännön 16. luvun 140 §:n 3 momentin mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Ehdotus

Esittelijä: Mirva Korpi, Tekninen johtaja

Ympäristölautakunta valitsee kokouksen pöytäkirjantarkastajat.

Päätös

Lautakunta valitsi tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Markku Keskikallion ja Arto Ylitalon.

---

§ 63

Rakennustarkastajien myöntämät luvat 9.9. - 19.10.2023

LAPDno-2021-163

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Vuori

tuula.vuori@lapua.fi

Hallintosihteeri

Liitteet

1 Rakennustarkastajien myöntämät luvat 9.9. - 19.10.2023
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Rakennustarkastajat ovat myöntäneet liitteenä olevat rakennus-, toimenpide-,
purkamis- sekä maisematyöluvat.

Ehdotus

Esittelijä: Mirva Korpi, Tekninen johtaja

Ympäristölautakunta merkitsee myönnettyt luvat tiedokseen.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esityksen.

§ 64

Talousarvion ja toiminnan toteutuminen 1.1. - 30.9.2023 / ympäristölautakunta

LAPDno-2022-503

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Vuori

tuula.vuori@lapua.fi

Hallintosihteeri

Liitteet

1 Toteuma 30.09.2023 / ympäristölautakunta

Lapuan kaupungin vuoden 2023 talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan toimielinten tulee seurata määrärahojen ja tuloarvioidensa käyttöä ja raportoida tilanteesta ajoilta 1.1.-31.3., 1.1.-30.6., 1.1.-30.9. ja 1.1.-31.12.

Käyttötalouden toteutumisvertailu 30.9.2023

	Talousarvio 2023	Toteutuma 30.9.2023	Tot-%
Menot	340.000	-240.525	70,7
Tulot	132.095	79.326	60,1
Toimintakate	207.905	-158.877	76,4

Ympäristölautakunnan talousarvion toteutumassa ei ole tässä vaiheessa olennaisia poikkeamia budjetoituun.

Ehdotus

Esittelijä: Mirva Korpi, Tekninen johtaja

Ympäristölautakunta merkitsee selvityksen tiedokseen.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esityksen.

Kaupunginhallitus, § 290, 25.09.2023
Ympäristölautakunta, § 65, 24.10.2023

§ 65

Asiakirjahallinnon laatukäsikirja ja kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon vastuuhenkilöiden nimeäminen / Ympäristölautakunnan asiakirjahallinnon vastuuhenkilön nimeäminen

LAPDno-2023-657

Kaupunginhallitus, 25.09.2023, § 290

Valmistelijat / lisätiedot:
Minna Kangasluoma
minna.kangasluoma@lapua.fi
Hallintopäällikkö

Liitteet

- 1 Lapuan kaupungin asiakirjahallinnon laatukäsikirja.pdf
- 2 Tietopyyntöprosessi (julkisuuslain mukaiset tietopyynnöt).pdf

Lapuan kaupungin hallintosäännön 51 §:ssä on määrätty asiakirjahallinnon käytännöistä, vastuista ja valvonnasta.

Asiakirjahallinnon järjestäminen kaupungissa kuuluu kaupunginhallitukselle, jolla on vastuu asiakirjahallinnon organisoinnista, toimeenpanosta ja resursseista. Kaupunginhallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kaupungin eri tehtävissä.

Lapuan kaupungilla on asiakirjahallinnon toimintaohjeet. Ohjeen tarkoituksena on kuvata ja koota yhteen ne vastuut, jotka liittyvät asiakirjahallinnon alaisiin tehtäviin. Toimintaohjetta päivitetään säännöllisesti.

Liitteenä on nyt päivitetty asiakirjahallinnon laatukäsikirja. Asiakirjahallinnon laatukäsikirjan tarkoituksena on ohjata Lapuan kaupungin asiahallintoa, arkistonmuodostusta ja arkiston hoitoa. Toimintaohje toimii käytännön ohjeena kaikille asiakirjojen käsittelyyn osallistuville. Liitteenä olevan päivitetyn asiakirjahallinnon laatukäsikirjan tietopyyntöjä koskevan otsakkeen 6.1 selventämiseksi kaupunginhallituksen tulisi hyväksyä myös tietopyynnön käsittelyyn sisältyvä päivitetty prosessikuvaus, jonka mukaisesti tietopyyntöihin Lapuan kaupungilla vastataan.

Tietopyynnöistä aiheutuviin kustannuksiin sovelletaan kaupunginhallituksen 21.6.2021 § 12 hyväksymää asiakirjaa nro 348. Asiakirjan nro 348 mukaan Lapuan kaupunki ei peri maksua tietopyyntöihin vastaamisesta, mutta perii kuitenkin kohtuulliset kopio-, lunastus- ja lähetyksmaksuista sekä tavanomaisen työn ylittävistä tiedonetsintätyöstä aiheutuvat kustannukset. Tällöin tietopyynnön lähettäjälle ilmoitetaan etukäteen arvio kustannuksista.

Lisäksi kaupunginhallituksen tulisi nimetä asiakirjahallinnon vastuuhenkilöt.

Päivitetty Lapuan kaupungin asiakirjahallinnon laatukäsikirja sekä tietopyyntöihin liittyvä prosessikuvaus on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Satu Kankare, Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus

1. hyväksyy Lapuan kaupungin asiakirjahallinnon päivitetyn laatukäsikirjan ja
2. määrää Lapuan kaupungin asiakirjahallintoa, arkistointia ja arkistonmuodostusta johtavaksi viranhaltijaksi hallintopäällikkö Minna Kangasluoman
3. nimeää Lapuan kaupungin arkistonmuodostajaksi asianhallintasihteeri Marjut Hartikaisen
4. esittää lautakunnille, että ne nimeävät asiakirjahallinnon vastuuhenkilöt omalla toimialallaan.

Päätös

Kaupunginjohtaja alusti asiaa.

Kaupunginjohtaja muutti ehdotustaan siten, että 1. kohdan lause "kaupunginhallitus hyväksyy Lapuan kaupungin asiakirjahallinnon päivitetyn laatukäsikirjan ja" korjataan muotoon "kaupunginhallitus hyväksyy Lapuan kaupungin asiakirjahallinnon päivitetyn laatukäsikirjan ja tietopyynnön käsittelyyn sisältyvän prosessikuvauksen".

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan ehdotuksen sekä 1. kohdan muutetun ehdotuksen keskustelun jälkeen.

Ympäristölautakunta, 24.10.2023, § 65

Liitteet

- 1 Tietopyyntöprosessi (julkisuuslain mukaiset tietopyynnot).pdf
- 2 Lapuan kaupungin asiakirjahallinnon laatukäsikirja.pdf

Ehdotus

Esittelijä: Mirva Korpi, Tekninen johtaja

Ympäristölautakunta

1. merkitsee Lapuan kaupungin asiakirjahallinnon päivitetyn laatukäsikirjan ja tietopyynnön käsittelyyn sisältyvän prosessikuvauksen tiedokseen ja

-
2. nimeää ympäristölautakunnan asiakirjahallinnon vastuuhenkilöksi hallintosihteeri Tuula Vuoren.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esityksen.

§ 66

Jätelain mukainen asia / Ylikarhu 53:3 / uhkasakon asettaminen

LAPDno-2017-1

Valmistelija / lisätiedot:

Emilia Rinne

emilia.rinne@lapua.fi

Ympäristöinsinööri vs.

Ympäristölautakunnan asiassa aikaisemmin tekemät päätökset 29.8.2017 § 269, 20.10.2020 § 78 ja 8.6.2021 § 53 oheismateriaalina.

Kiinteistöllä 408-402-53-3 on ollut varastoituneena hakepuukasa vuodesta 2017. Ympäristöinsinööri on kehottanut kiinteistönomistajaa poistamaan Lapuan kaupungin Haapakosken tilalla Ylikarhu 53:3, 408-402-53-3, sijaitsevan hakepuukasan 30.8.2020 mennessä. Hakepuukasaa ei ole poistettu kiinteistöltä. Kiinteistönomistajalle on lähetetty kuulemista koskeva kirje 23.10.2020. Kiinteistönomistajan katsotaan saaneen tiedon kuulemisesta 30.10.2020. Määräaika vastauksen antamiseen on päättynyt 6.11.2020. Kiinteistönomistaja ei ole antanut asiassa vastausta. Asia on käynyt ympäristölautakunnassa 8.6.2021, jolloin ympäristölautakunta on määrännyt 8.6.2021 § 53 kiinteistönomistajan poistamaan hakepuukasan 21.12.2022 mennessä. Lapuan kaupungin ympäristöinsinööri on 14.8.2023 käynyt paikan päällä toteamassa, että hakepuukasaa ei ole poistettu kiinteistöltä. Ympäristösuojeluviranomainen on varannut kiinteistönomistajalle tilaisuuden tulla uudelleen kuulluksi. Kiinteistönomistajalle on lähetetty kuulemista koskeva kirje 16.8.2023. Mahdollinen vastine pyydettiin toimittamaan Lapuan kaupungin ympäristösuojeluviranomaiselle viimeistään 22.9.2023. Kiinteistönomistaja ei ole toimittanut vastinetta.

Hakepuu katsotaan jätteeksi, kun hakepuukasa on ollut alueella yli 5 vuotta ja rumentaa naapurikiinteistön maisemaa. Jätelain (646/2011) 73 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto). Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

Ehdotus

Esittelijä: Mirva Korpi, Tekninen johtaja

Ympäristölautakunta päättää velvoittaa kiinteistön 408-402-53-3 omistajaa poistattamaan hakepuukasan 2.000 €:n uhkasakon uhalla 6 kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaseksi tulemisesta.

Ympäristölautakunta asettaa jätelain 129 §:n nojalla 2.000 euron uhkasakon kiinteistön 408-402-53-3 omistajalle päävelvoitteen tehosteeksi. Jos velvoitetta ei

noudateta Lapuan kaupungin ympäristölautakunta voi uhkasakkolain 10 §:n nojalla tuomita uhkasakon maksettavaksi.

Perustelut:

Jätelain (646/2011) 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto). Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muu toinkin siivottava roskaantunut alue. Hakepuukasa katsotaan jätteeksi, kun hakepuukasa on ollut alueella yli 5 vuotta ja rumentaa naapurikiinteistön maisemaa.

Jätelain 75 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa. Jätelain 75 §:n 3. momentin mukaan määräyksen antamisesta ja siihen liitettävästä veloitteen laiminlyönnin varalle asetettavasta tehosteesta säädetään 13 luvussa.

Jätelain 126 §:n mukaan valvontaviranomainen voi: 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteesiirtoasetusta, jatkamasta tai toistamasta säännös ten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa, 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta, 3) määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista, kuten jätteen tai tuotteen asian mu kaises ta varastoinnista tai säilyttämisestä, jätekuorman purkamisen kiel tä mi ses tä, jätteen palauttamisesta alkuperäiseen paikkaan tai muis ta vastaavista toimista, jotka ovat tarpeen 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa.

Jätelain 129 §:n mukaan valvontaviranomaisen tai ympäristöministeriön on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Uhkasakkolain 22 §:n mukaan asianosaiselle on ennen uhkasakon asettamista ja tuomitsemista taikka teettämis- tai keskeyttämishan asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevan asian ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain 34 §:ssä säädetään.

Ilmoitusvelvollisuus: Lapuan kaupungin ympäristölautakunta ilmoittaa tästä päätöksestä uhkasakkolain 19 §:n edellyttämällä tavalla Pohjanmaan maanmittauslaitokselle, jotta kiinteistöä 408-402-53-3 koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhkasakosta tehtäisiin merkintä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin. Jos kiinteistö tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta ve voitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle. Luovutuksesta on lisäksi ilmoitettava Lapuan kaupungin ympäristölautakunnalle.

Sovelletut säännökset:

Jätelaki 72 §, 76 §, 126 §, 129 §

Ulkasakkolaki 1 §, 4 §, 6 §, 7 §, 8 §, 18 §, 19 §, 22 §, 23 §, 24 §

Muutoksenhaku: Tähän päätökseen voi hakea muutosta jätelain 137 §:n mukaisesti valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esityksen.

Lautakunnan jäsen Esko Yli-Karhu ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (osallisuusjäävi).

---

§ 67

Vesilain mukainen lausuntopyyntö / Koskienergia Oy, Hourunkoski / Lausunto Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle

LAPDno-2023-658

Valmistelija / lisätiedot:
Emilia Rinne
emilia.rinne@lapua.fi
Ympäristöinsinööri vs.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Kalatalouspalvelut on hakenut Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta hallintopakkoa vesilain mukaisen luvan hakemisen velvoittamiseksi koskien kalatien rakentamista Hourunkosken vesivoimalaitoksen yhteyteen Lapuulle.

Lapuanjoessa sijaitseva Hourunkosken vesivoimalaitos sai perustamisluvan 19.10.1923 Waasan läänin maaherran päätöksellä, jonka korkein hallinto-oikeus vahvisti 6.2.1925. Lupapäätöksessä hakija veloitettiin vastaisuudessa tarpeen vaatiessa rakentamaan kalastushallituksen hyväksymän piirustuksen mukaan kalatie. Waasan läänin maaherran päätös kumottiin 15.2.1991 Länsi-Suomen vesioikeuden päätöksellä, jossa luvan saaja veloitettiin tarpeen vaatiessa rakentamaan Waasan kalastuspiirin ja Waasan vesi- ja ympäristöpiirin hyväksymän suunnitelman mukainen kalatie. Vesiylioikeuden asiaa koskeva päätös 30.12.1991 ei muuttanut tätä vesioikeuden päätöksen lupaehtoon 4 sisältyvää kalatievelvoitetta.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalouspalvelut -yksikkö on alueellisena kalatalousviranomaisena ja yleisen kalatalousedun valvojana Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle 4.10.2022 tekemissään vesilain mukaisissa hallintopakkehakemuksissa pyytänyt määräämään Lapuanjoen Hourunkosken voimalaitosten luvanhaltijan (Koskienergia Oy):

1) tekemään lupaviranomaiselle hakemuksen kalatien rakentamiseksi Hourunkosken vesivoimalaitosten yhteyteen 6 kuukauden kuluessa em. päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

2) toteuttamaan Hourunkosken kalatien suunnitelman mukaisen rakentamisen kahden vuoden kuluessa siitä, kun aluehallintovirasto on myöntänyt kalatien rakentamiselle luvat.

Kalatalousviranomaisen mukaan tarve kalatielle on ollut koko voimalaitoksen olemassa-olon ajan. Hourunkosken kalateiden tarvetta lisää Poutun kalatien valmistuminen vuonna 2022. Poutun kalatien ansiosta kaloilla on kaikilla virtaamilla vapaa vaellusyhteys Lapuanjoen vesistön alaosalta Lapuanjoen keskiosalle. Hakemusten mukaan kalatie on tarpeen taimenen sekä harjuksen elinolojen parantamiseksi. Kalatie on Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan vesienhoidon toimenpideohjelman mukainen Lapuanjoen hyvän tilan saavuttamista edistävä hanke ja se tukee valtakunnallisen kalatiestrategian tavoitteiden toteutumista.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallintopakkohakemus oheismateriaalina.

Kokonaisselvitys Kuortaneenjärven alapuolisen Lapuanjoen ekologisen tilan parantamismahdollisuuksista- selvityksen mukaan "Kuortaneenjärven vedenpintaa säätelevä järven luusuassa sijaitseva Talinkalman säännöstelypato on osittainen vaelluseste, joka katkaisee ainakin ajoittain vesieliöiden nousun Kuortaneenjärven ja sen alapuolisen Lapuanjoen välillä. Kalojen ja muiden vesieliöiden vaellusmahdollisuutta padon ohi ei tiettävästi ole tarkemmin selvitetty, joten padon merkitystä lähinnä kalojen vaellusesteenä ei tunneta varmuudella. Lapuanjoen keskiosalla Karankylässä sijaitsevien laajojen koskialueiden keskellä sijaitseva Lakaluoman myllypato on, kuten Talinkalman patokin, osittainen vaelluseste. Se estää kalojen nousun ainakin alivirtaamakausiona. Osalla vesieliöistä se saattaa katkaista nousun kaikilla virtaamilla. Lapuanjoen keskiosalla Tiistenjoella sijaitsevan runsaasti koskialueita sisältävän jokiosuuden yläreunalla sijaitsevan Mäkelänkosken voimalaitoksen säännöstelypato on täydellinen vaelluseste. Lapuanjoen keskiosalla Haapakosken kylässä sijaitseva Hourunkosken voimalaitoksen säännöstelypato on täydellinen vaelluseste."

Hourunkosken padon kohdalla kulkee ELY-keskuksen rakentama ja kunnossapidettävä tie. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on keväällä 2011 aloittanut sillan peruskorjauksen. Samassa yhteydessä oli tarkoitus kunnostaa Koskienergia Oy:lle kuuluvat patorakenteet sulkulaitteineen. Kunnostustöiden käynnistyttyä kävi ilmi, että silta- ja patorakenteet olivat kokonaisuudessaan niin huonossa kunnossa, että niiden peruskorjaus todettiin mahdottomaksi. Tästä johtuen vanhat rakenteet jouduttiin purkamaan ja säännöstelypato päätettiin rakentaa uudelleen entiselle paikalle. Aluehallintovirasto on 20.10.2015 myöntänyt Koskienergia Oy:lle luvan uuden padon rakenteiden pysyttämiseen ja muuttanut Länsi-Suomen vesioikeuden 15.2.1991 antamaa päätöstä Lapuan kaupungissa sijaitsevan Hourunkosken voimalaitosta koskevan lupapäätöksen nro 8/1991/2 lupaehtoa 4. Lisäksi aluehallintovirasto on määrännyt Koskienergia Oy:lle kalatalous-/istutusvelvoitteen.

Koskienergia Oy:n vastineessa Koskienergia Oy vastustaa hallintopakkohakemusta ja toteaa, "että jos lainvastaisia ja perusteettomia hallintopakkohakemuksia ei Koskienergian vaatimusten mukaisesti hylätä, kahden kalatien rakentamista koskevien lupahakemusten laatimiselle sekä vesilain mukaisten suunnitelmien, arvioiden ja selvitysten tekemiselle annetaan vähintään lupaviranomaisen asettama kahden (2) vuoden määräaika. Kummankin kalatien rakentamiselle tulee antaa lisäksi vähintään neljän (4) vuoden määräaika lupapäätöksen lainvoimaistumisesta."

Koskienergia Oy:n vastine oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Mirva Korpi, Tekninen johtaja

Ympäristölautakunta antaa asiassa seuraavan lausunnon:

Hourunkoskelle vuonna 1991 myönnetyn luvan mukaisesti luvan saajan on tarpeen vaatiessa rakennettava Vaasan kalastuspiirin ja Vaasan vesi- ja ympäristöpiirin

hyväksymän suunnitelman mukainen kalatie. Voimassa olevan vesilain 3. luvun 14 §:n mukaan, jos vesitaloushankkeesta aiheutuu kalakannoille tai kalastukselle vahinkoa, hankkeesta vastaava on veloitettava ryhtymään toimenpiteisiin vahinkojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi (*kalatalousvelvoite*) taikka määrättävä maksamaan tällaisten toimenpiteiden kohtuullisia kustannuksia vastaava maksu kalatalousviranomaiselle (*kalatalousmaksu*). Kalatalousveloitetta, kalatalousmaksua tai näiden yhdistelmää määrättäessä on otettava huomioon hankkeen ja sen vaikutusten laatu, muut haitta-alueella toteutettavat hoitotoimenpiteet ja kalastuksen järjestely. Kalatalousveloitteen toimenpiteiden suorittamisesta ei saa aiheutua niillä saavutettavaan hyötyyn verrattuna hankkeesta vastaavalle kohtuuttomia kustannuksia. Kalatalousvelvoite voi olla kalatie, kalataloudellinen kunnostustoimenpide, istutus tai muu kalataloudellinen hoitotoimenpide taikka näiden yhdistelmä. Kalatalousveloitteeseen voidaan tarvittaessa sisällyttää toimenpiteiden tuloksellisuuden tarkkailu sillä vesialueella, johon hankkeen vahingollinen vaikutus ulottuu. Vesilain 3. luvun 20 §:n mukaan toistaiseksi voimassa olevaa lupaa koskevassa lupapäätöksessä voidaan määrätä hankkeen vesiympäristöä ja sen käyttöä koskevat lupamääräykset tarkistettaviksi määräajassa, jos tämä on tarpeen hankkeesta aiheutuvien merkittävien haittojen välttämiseksi. Lupapäätöksessä on tällöin määrättävä, mihin mennessä luvanhaltijan on saatettava yksilöityjen lupamääräysten ajanmukaisuus lupaviranomaisen tutkittavaksi ja mitä selvityksiä tuolloin on esitettävä. Lupaviranomaisen on käsiteltävä asia soveltuvin osin kuten lupahakemus. Jos luvanhaltija ei ole tehnyt hakemusta määräajassa, lupaviranomainen voi valtion valvontaviranomaisen taikka haittaa tai vahinkoa kärsivän hakemuksesta määrätä, että lupa raukeaa, ja antaa tällöin tarvittavat määräykset. Vesilain 3. luvun 22 §:n mukaan lupaviranomainen voi hakemuksesta muuttaa kalatalousveloitetta ja kalatalousmaksua koskevia määräyksiä, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet. Kalataloudellisesti epätarkoituksenmukaiseksi osoittautunutta veloitetta voidaan lisäksi tarkistaa, jos veloitteen kalataloudellista tulosta voidaan parantaa sen toteuttamiskustannuksia merkittävästi lisäämättä. Ympäristölautakunta katsoo, että lupamääräysten ajantasaisuus ja toteuttamiskelpoisuus tulisi ensisijaisesti harkita vesilain 3. luvun 20 §:n mukaisesti. Lisäksi toiminnanharjoittajalla on vesilain 3. luvun 22 §:n mukaan mahdollisuus hakea muutosta toiminnanharjoittajalle määrättyyn kalatalousveloitteeseen.

Ympäristölautakunta pitää kuitenkin tärkeänä vaellusesteiden poistamista Lapuanjoesta. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon, että Mäkelänkosken ja Hourunkosken kalateiden mahdollisesta valmistumisesta huolimatta Lapuanjoessa on edelleen vaellusesteitä ja vaellusesteiden poistaminen tulee ottaa viranomaisten tarkasteluun myös näillä muilla kohteilla. Selvitysten mukaan mm. Talinkalman pato ja Lakaluoman myllypato ovat ainakin osittaisia vaellusesteitä.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esityksen.

---

§ 68

Vesilain mukainen lausuntopyyntö / Koskienergia Oy, Mäkelänkoski / Lausunto Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle

LAPDno-2023-725

Valmistelija / lisätiedot:
Emilia Rinne
emilia.rinne@lapua.fi
Ympäristöinsinööri vs.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Kalatalouspalvelut on hakenut Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta hallintopakkoa vesilain mukaisen luvan hakemisen velvoittamiseksi koskien kalatien rakentamista Mäkelänkosken vesivoimalaitoksen yhteyteen Lapuulle.

Lapuanjoessa sijaitseva Mäkelänkosken vesivoimalaitos sai perustamisluvan Vaasan läänin lääninhallituksen päätöksellä 16.11.1940. Lupapäätöksessä vesilaitoksen omistaja velvoitetaan, jos tarpeelliseksi katsotaan, rakentamaan asianomaisten viranomaisten hyväksymien piirustusten mukaan kalatie kalojen johtamista varten padon ohi.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalouspalvelut -yksikkö on alueellisena kalatalousviranomaisena ja yleisen kalatalousedun valvojana Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle 4.10.2022 tekemissään vesilain mukaisissa hallintopakkehakemuksissa pyytänyt määräämään Lapuanjoen Mäkelänkosken voimalaitoksen luvanhaltijan (Koskienergia Oy):

1) tekemään lupaviranomaiselle hakemuksen kalatien rakentamiseksi Mäkelänkosken vesivoimalaitoksen yhteyteen 6 kuukauden kuluessa em. päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

2) toteuttamaan Mäkelänkosken kalatien suunnitelman mukaisen rakentamisen kahden vuoden kuluessa siitä, kun aluehallintovirasto on myöntänyt kalatien rakentamiselle luvan.

Kalatalousviranomaisen mukaan tarve kalatielle on ollut koko voimalaitoksen olemassaolon ajan. Mäkelänkosken kalatien tarvetta lisää Poutun kalatien valmistuminen vuonna 2022. Poutun kalatien ansiosta kaloilla on kaikilla virtaamilla vapaa vaellusyhteys Lapuanjoen vesistön alaosalta Lapuanjoen keskiosalle. Hakemusten mukaan kalatiet ovat tarpeen taimenen sekä harjuksen elinolojen parantamiseksi. Kalatiet ovat Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan vesienhoidon toimenpideohjelman mukainen Lapuanjoen hyvän tilan saavuttamista edistävä hanke ja se tukee valtakunnallisen kalatiestrategian tavoitteiden toteutumista.

Varsinais-Suomen ely-keskuksen hallintopakkehakemus oheismateriaalina.

Kokonais selvitys Kuortaneenjärven alapuolisen Lapuanjoen ekologisen tilan parantamismahdollisuuksista- selvityksen mukaan "Kuortaneenjärven vedenpintaa

säätelevä järven luusuassa sijaitseva Talinkalman säännöstelypato on osittainen vaelluseste, joka katkaisee ainakin ajoittain vesieliöiden nousun Kuortaneenjärven ja sen alapuolisen Lapuanjoen välillä. Kalojen ja muiden vesieliöiden vaellusmahdollisuutta padon ohi ei tiettävästi ole tarkemmin selvitetty, joten padon merkitystä lähinnä kalojen vaellusesteenä ei tunneta varmuudella. Lapuanjoen keskiosalla Karankylässä sijaitsevien laajojen koskialueiden keskellä sijaitseva Lakaluoman myllypato on, kuten Talinkalman patokin, osittainen vaelluseste. Se estää kalojen nousun ainakin alivirtaamakaushina. Osalla vesieliöistä se saattaa katkaista nousun kaikilla virtaamilla. Lapuanjoen keskiosalla Tiistenjoella sijaitsevan runsaasti koskialueita sisältävän jokiosuuden yläreunalla sijaitsevan Mäkelänkosken voimalaitoksen säännöstelypato on täydellinen vaelluseste. Lapuanjoen keskiosalla Haapakosken kylässä sijaitseva Hourunkosken voimalaitoksen säännöstelypato on täydellinen vaelluseste."

Koskienergia Oy:n vastineessa Koskienergia Oy vastustaa hallintopakkohakemusta ja toteaa, "että jos lainvastaisia ja perusteettomia hallintopakkohakemuksia ei Koskienergian vaatimusten mukaisesti hylätä, kahden kalatien rakentamista koskevien lupahakemusten laatimiselle sekä vesilain mukaisten suunnitelmien, arvioiden ja selvitysten tekemiselle annetaan vähintään lupaviranomaisen asettama kahden (2) vuoden määräaika. Kummankin kalatien rakentamiselle tulee antaa lisäksi vähintään neljän (4) vuoden määräaika lupapäätöksen lainvoimaistumisesta."

Koskienergia Oy:n vastine oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Mirva Korpi, Tekninen johtaja

Ympäristölautakunta antaa asiassa seuraavan lausunnon:

Mäkelänkoskelle vuonna 1940 myönnetyn luvan mukaisesti voimalaitoksen omistajan tulee tarvittaessa rakentaa asianomaisten viranomaisten hyväksymien piirustusten mukaan kalatie kalojen johtamista varten padon ohi. Vesilaki on tullut voimaan 1961, joka on korvattu uudella lainsäädännöllä vuonna 2011. Voimassa olevan vesilain 3. luvun 14 §:n mukaan, jos vesitaloushankkeesta aiheutuu kalakannoille tai kalastukselle vahinkoa, hankkeesta vastaava on veloitettava ryhtymään toimenpiteisiin vahinkojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi (*kalatalousvelvoite*) taikka määrättävä maksamaan tällaisten toimenpiteiden kohtuullisia kustannuksia vastaava maksu kalatalousviranomaiselle (*kalatalousmaksu*). Kalatalousvelvoitetta, kalatalousmaksua tai näiden yhdistelmää määrättäessä on otettava huomioon hankkeen ja sen vaikutusten laatu, muut haitta-alueella toteutettavat hoitotoimenpiteet ja kalastuksen järjestely. Kalatalousvelvoitteen toimenpiteiden suorittamisesta ei saa aiheutua niillä saavutettavaan hyötyyn verrattuna hankkeesta vastaavalle kohtuuttomia kustannuksia. Kalatalousvelvoite voi olla kalatie, kalataloudellinen kunnostustoimenpide, istutus tai muu kalataloudellinen hoitotoimenpide taikka näiden yhdistelmä. Kalatalousvelvoitteeseen voidaan tarvittaessa sisällyttää toimenpiteiden tuloksellisuuden tarkkailu sillä vesialueella, johon hankkeen vahingollinen vaikutus ulottuu. Vesilain 3. luvun 20 §:n mukaan toistaiseksi voimassa olevaa lupaa koskevassa lupapäätöksessä voidaan määrätä

hankkeen vesiympäristöä ja sen käyttöä koskevat lupamääräykset tarkistettaviksi määräajassa, jos tämä on tarpeen hankkeesta aiheutuvien merkittävien haittojen välttämiseksi. Lupapäätöksessä on tällöin määrättävä, mihin mennessä luvanhaltijan on saatettava yksilöityjen lupamääräysten ajanmukaisuus lupaviranomaisen tutkittavaksi ja mitä selvityksiä tuolloin on esitettävä. Lupaviranomaisen on käsiteltävä asia soveltuvin osin kuten lupahakemus. Jos luvanhaltija ei ole tehnyt hakemusta määräajassa, lupaviranomainen voi valtion valvontaviranomaisen taikka haittaa tai vahinkoa kärsivän hakemuksesta määrätä, että lupa raukeaa, ja antaa tällöin tarvittavat määräykset. Vesilain 3. luvun 22 §:n mukaan lupaviranomainen voi hakemuksesta muuttaa kalatalousvelvoitetta ja kalatalousmaksua koskevia määräyksiä, jos olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet. Kalataloudellisesti epätarkoituksenmukaiseksi osoittautunutta velvoitetta voidaan lisäksi tarkistaa, jos velvoitteen kalataloudellista tulosta voidaan parantaa sen toteuttamiskustannuksia merkittävästi lisäämättä. Ympäristölautakunta katsoo, että lupamääräysten ajantasaisuus ja toteuttamiskelpoisuus tulisi ensisijaisesti harkita vesilain 3. luvun 20 §:n mukaisesti ottaen huomioon, että lupamääräys on annettu vuonna 1940, jonka jälkeen lainsäädännössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia mm. kalatalousvelvoitteen toteuttamiseen. Lisäksi toiminnanharjoittajalla on vesilain 3. luvun 22 §:n mukaan mahdollisuus hakea muutosta toiminnanharjoittajalle määrättyyn kalatalousvelvoitteeseen.

Ympäristölautakunta pitää kuitenkin tärkeänä vaellusesteiden poistamista Lapuanjoesta. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon, että Mäkelänkosken ja Hourunkosken kalateiden mahdollisesta valmistumisesta huolimatta Lapuanjoessa on edelleen vaellusesteitä ja vaellusesteiden poistaminen tulee ottaa viranomaisten tarkasteluun myös näillä muilla kohteilla. Selvitysten mukaan mm. Talinkalman pato ja Lakaluoman myllypato ovat ainakin osittaisia vaellusesteitä.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esityksen.

---

§ 69

Vesilain mukainen asia / 408-402-60-16 ja 408-402-7-118

LAPDno-2023-526

Valmistelija / lisätiedot:
Emilia Rinne
emilia.rinne@lapua.fi
Ympäristöinsinööri vs.

Kiinteistön 408-402-60-16 omistaja on 13.6.2023 saattanut vireille sähköpostilla vesilain mukaisen asian. Kiinteistöjen 408-402-60-16, 408-402-7-118 ja 408-402-7-74 omistajien suostumuksella on asennettu muuntaja keväällä 2023. Asennuksen jälkeen on ilmennyt vettymishaittaa ja siten kiinteistön 408-402-7-118 omistaja on vaatinut Eltel Network Oy:n kaivamaan ojan muuntajan asennuksen jälkeen 408-402-60-16 kiinteistön puolelle vesien johtamiseksi. Kiinteistö 408-402-60-16 omistaja ei ollut pyytänyt ojan kaivamista kiinteistölleen. Oja on myöhemmin peitetty Eltel Network Oy:n toimesta kiinteistön 408-402-60-16 omistajan pyynnöstä. 408-402-60-16 kiinteistön omistajan mukaan alueella ilmenee vettymishaittaa.

Ympäristöinsinööri suoritti tarkastuksen 16.6.2023 kiinteistöllä 408-402-60-16 ja 408-402-7-118 paikan päällä tilanteen toteamiseksi ja mahdollisen ratkaisun löytämiseksi. Muuntajan luoteispuolella on todettavissa pieni painanne, jonne on kertynyt vettä. Muuten ympäristöinsinööri ei kokenut alueella ilmenevän vettymishaittaa tarkastushetkellä. Tarkastuksella yritettiin löytää molemmille osapuolille sopiva ratkaisu vesien johtamiseksi, sopimukseen ei kuitenkaan päästy. Vaihtoehtona esitettiin ojan kaivamista muuntajan takaa tai ritilänkaivon lisäämistä olemassa olevaan putkilinjaan.

Vesilain 5:5 mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevan erimielisyyden, joka ei edellytä vesilain mukaista lupaa tai jota ei käsitellä ojitustoimituksessa, ja joka aiheutuu: 1) ojan tekemisestä toisen maalle tai toisen yksityisen tien poikki; 2) ojan suunnan muuttamisesta; 3) veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan tai puroon; tai 4) muusta vastaavasta syystä. Erimielisyyttä koskevan asian käsittelyyn sovelletaan soveltuvin osin, mitä vesilain 11 luvussa säädetään hakemusmenettelystä. Vesilain 5:7 mukaan ojitus on toteutettava niin, ettei toiselle kuuluvalla alueella aiheudu vahingollista vettymistä tai muuta edunmenetystä. Vesilain 5:8 mukaan hyödynsaajan tai hyödynsaajien on pidettävä oja kunnossa. Vesilain 5:9 mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa hyödynsaajalle oikeuden ojan tekemiseen, jos ojitamisesta toisen alueella ei sovita. Oikeus voidaan antaa myös, jos se on tarpeen alueen tarkoituksenmukaista kuivattamista varten tai toiselle kuuluvan alueen vahingollisen vettymisen tai muun edun menetyksen estämiseksi. Vesilain 5:10 mukaan ojaan katsotaan kuuluvan uoman kummallakin puolella yhden metrin levyinen piennar, jollei sitä ole määrätty leveämmäksi tai maan laatu vaadi leveämpää piennarta. Maan omistajalla on oikeus käyttää ojasta nostettu maa hyväkseen. Jos maanomistaja ei halua käyttää maata, hankkeesta vastaavan tulee

panna maa ojan viereen tai muuhun sellaiseen paikkaan, jossa se ei aiheuta maanomistajalle haittaa eikä estä veden valumista ojaan tai aiheuta ojan luiskan sortumista, taikka viedä maa pois. Toisen kiinteistön kuivatusta palvelevaa ojaa ei saa perusteettomasti tukkia tai veden juoksua ojassa estää. Kun oja on tehty toisen alueelle, alueen omistajalle voidaan antaa oikeus omalla kustannuksellaan muuttaa ojan asemaa ja suuntaa, jos muutos ei vähennä ojasta saatavaa hyötyä eikä aiheuta sanottavaa lisäkustannusta ojituksen hyödynsaajalle.

Ehdotus

Esittelijä: Mirva Korpi, Tekninen johtaja

Ympäristölautakunta päättää, että

1. kiinteistöillä 408-402-60-16 ja 408-402-7-118 pidetään hallintolain 39 §:n mukainen tarkastus **21.11.2023 klo 14.00** alkaen. Tarkastukseen kutsutaan asianosaiset ja tarkastukseen osallistuvat ympäristöinsinööri ja ympäristölautakunnan puheenjohtaja.

2. vesilain 14:8 mukaisesti varataan kiinteistönomistajalle mahdollisuus selityksen antamiseen ojitusta koskevasta hakemuksesta. Selitys tulee antaa 30 vuorokauden kuluessa selityspyynnön tiedoksisaamisesta. Vastaamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Ympäristölautakunta kehottaa asianosaisia sopimaan asiassa.

Päätös

Lautakunta hyväksyi esityksen.

Hallintovalitus

§65, §66

Hallintovalitus

VALITUSOSOITUS JA OHJEET

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen ja/tai päätökseen asian käsittelystä peritystä maksusta saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

VALITUSOIKEUS on:

- asianosaisella, luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

VALITUSAIKA JA VALITUKSEN PERILLE TOIMITTAMINEN

Valituskirjelmä on toimitettava **30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista**, sitä päivää lukuun ottamatta Vaasan hallinto-oikeudelle, osoite PL 204 (Korsholmanpuistikko 43), 65101 VAASA, sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi. Valitus on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle valituksen määräpäivänä virka-ajan loppuun klo 16.15 mennessä. Valituksen voi jättää myös sähköisesti osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusta ei ole tehty määräajassa, valitus voidaan jättää tutkimatta.

VALITUSKIRJELMÄN SISÄLTÖ JA ALLEKIRJOITTAMINEN

Vaasan hallinto-oikeudelle osoitettavassa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perustelut, joilla muutosta vaaditaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

VALITUSKIRJELMÄN LIITTEET

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

VALTUUTUS

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Oikeudenkäyntimaksu:

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu (270 €).

Muutoksenhakukielto

§61, §62, §63, §64, §67, §68, §69

Muutoksenhakukielto

Edellä olevissa pykälissä tehdyt päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta (KuntaL 136 §).